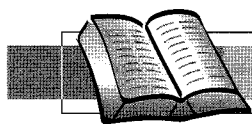

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

Leven voor een dode

Als Ik bij u voorbijging, zo zag Ik u, vertreden zijnde in uw bloed, en Ik zeide tot u in uw bloed: Leef; ja, Ik zeide tot u in uw bloed: Leef.

Ezechiël 16 : 6

Wie de walgelijkheid van eigen zondaarsbestaan proeft, kan niet begrijpen dat er voor zo'n mens doen aan is om gelukkig, ja zalig te worden! Genade is evenwel een niet te begrijpen wonder. Wij denken steeds dat we er ons geschikt of waardig voor moeten maken, dat er onmogelijke prestaties van onze zijde vereist zijn, of dat we tenminste moeten meewerken om voor genade in aanmerking te komen. Bij God is er evenwel doen aan voor een geestelijk dode zondaar. God verheerlijkt Zichzelf op ongedachte en eeuwig te bewonderen wijze.

De beelden, die de HEERE bij Ezechiël gebruikt om Israëls afkomst te tekenen en daarmee onze doodstaat, zijn niet onduidelijk: God vindt de zondaar *vertreden in zijn geboortebloed*. Hij ligt *op het vlakke des velds*, vanwege de walgelijkheid der ziel. Niemand toont medelijden (v. 5), maar God gaat Zich ontfermen.

Gods medelijden heeft echter niet gewekt te worden door onze nood. Barmhartigheid behoort tot Zijn heilig Wezen. Hij zoekt geen oorzaak in het schepsel, maar handelt uit welbehagen. We noemen het 'vrije ontferming', als God onwaardigen opzoekt en redt. Vraagt u naar rechtsgronden voor deze handelwijze van de heilige God, dan wordt u verwezen naar Golgotha, waar Christus, de Zoon van God, Zich doodgeliefd heeft aan het vloekhout, om te verdienen dit wonder plaats te doen vinden. Gods barmhar-

tigheid is door een ellendige zondaar niet verdiend. Wie dat denkt, gaat een grond zoeken in de mate van de ellendekennis. De ontdekking eraan heeft evenwel niet tot bedoeling hiermee een grond te verstrekken voor genade. Het dient om te ontdekken aan de nood van de dreigende ondergang, om het kwaad van de zonden te doen ontvluchten en de toevlucht te leren nemen tot de enige Verlosser uit die nood. De zondaar kan het op geen enkele wijze verdienen. Maar hij behoeft het ook niet te verdienen. Het is door Christus verdiend.

Zo had Israël het niet verdiend tussen de andere volken uitgehaald te worden om Gods volk te worden. Zo was het zeker ook niet verdiend om uit de ballingschap in Babel verlost te worden. Zo heeft ook geen zondaar het ooit verdiend uit zijn walgelijke doodstaat opgeraapt te worden. Dit zullen we ervaren, als we gaan gevoelen dat onze staat een schuldige doodstaat is.

Toch komt God tot zulke zondaren met Zijn Woord, Zijn levenwekkende Woord. Hij roept tot de zondaar: *Leef!* en het behaagt Hem die roepstem niet zonder uitwerking te laten. De Heere Jezus heeft gezegd: *Doden zullen horen de stem van de Zone Gods en die ze gehoord hebben die zullen leven.*

Hebt u die stem al gehoord? Heeft ze in uw leven al uitwerking gehad? Een dode is zich zijn doodstaat niet bewust. Maar wie leven krijgt, gaat zien in welke ellende hij door de zonde ver-

keert; dan komt er begrip voor, dat God tegen de Laodicezen zegt hen uit Zijn mond te zullen spuwen. Je gaat eigen walgelijkheid proeven. Niet dat je daarin het leven vindt! Hoe zou het kunnen! Je zult de dood in jezelf vinden en het leven buiten jezelf in een Ander leren zoeken, van Wie het alleen komen kan: de Levensvorst, de Heere Jezus Christus. In Hem wordt Gods genade geopenbaard, waardoor de zondaar de overwinning over de dood, en haar oorzaak: de zonde, zal ervaren.

Als u de krachtige roepstem nog nooit ervaren hebt tot ontdekking aan de walgelijke doodstaat, zoek dan toch geen andere weg tot zaligheid, redenerend en argumenterend, buiten deze beleving om. Vraag liever uzelf te leren kennen in uw nood en dood om het wonder van Gods opzoekende liefde in deze weg te mogen ervaren.

Als u, geliefde lezer, uzelf in uw voor God gruwelijke zondaarsbestaan hebt leren kennen, en iets van Gods vrije genade hebt ervaren -want het was Zijn werk om u daarmee bekend te maken- wanhoop dan niet aan uw verlossing. U mag wanhopen aan al uw eigen vermogens om God tegemoet te kunnen komen, maar u mag niet wanhopen aan de mogelijkheid bij God,

Inhoud

Meditatie:	
Leven voor een dode	1
Momenten uit de gereformeerde eredienst (1) ..	2
Van Overzee:	
Het evenwicht bewaren.	4
Medeling Deputaatschap voor de Zending	5
Gij zult horen van (2)	5
Ben jij al geweest (1)	6
Boekennieuws	7
Kerknieuws	8
Berichten	9
Preekbeurten	10

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Klooslaan 9, 2985 CK Ridderkerk
tel. 0180-420865, fax 0180-423583

Administratie en betalingen van
abbonementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor abonn. gelden: 64327.
email: kbgg@cbgg.nl

Alle **advertenties** aan:

Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.
email: saambinder-adv@klikSAFE.nl

Advertenties € 0,50,- per mm.

Familieberichten

€ 0,40,- per mm.

Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
in bezit van de administratie te zijn.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Correspondentie-adres

Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling:

voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:

Luchtpost:

Amerika \$ 56,-, Canada \$ 68,-.

Zeepost:

Amerika \$ 49,-, Canada \$ 59,-.

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

om de diepstgezonkene eeuwige redding te geven.

Heeft Christus Zijn heerlijkheid die Hij bij de Vader had, niet verlaten om op deze wereld als een verworpene te zijn? En deed Hij dit niet om mensen, die geen andere woonplaats dan bij de duivelen in de hel verdienen, te kunnen verlossen uit hun nood en dood? Hij heeft die redding verdiend en de Vader heeft dit bevestigd in Zijn opwekking uit de dood. Als de Levensvorst is Hij de machtige Helper, die een walgelijk zondaar, die in de macht van de zonde en van de vader der leugen leeft, kan redden. Hij doet dat evenwel niet zonder het middel dat Hij ons in handen

geeft: Zijn Woord, als Zijn roepstem tot zo'n ellendige. Gebruik, lezer, getrouwd de middelen, biddend of God door Zijn Geest er kracht aan wil geven om ons op te wekken uit onze doodslaap.

Tot Wie dan anders met nood en dood? *Bij de HEERE, de Heere zijn uitkomsten tegen de dood!*

*'k Roep U aan in angst en smart;
Duizend zorgen, duizend doden
Kwellen mijn angstvallig hart;
Voer mij uit mijn angst en noden
(Ps.25:9).*

Apeldoorn,

ds. C.J. Meeuse

Momenten uit de gereformeerde eredienst

(1)

Gemeente en gemeenschap

'Laat ons de rustdag wijden met psalmen tot Gods eer... Zie wij staan gereed, om naar Gods huis te gaan.' Het is typerend voor de gemeente van Christus, dat zij samen komt. Zo presenteert de kerk zich aan de wereld en zo stelt zij zich voor Gods aangezicht. Onze belijdenis zegt in artikel 27 en 28, dat de Kerk een vergadering en een verzameling is. Zij wordt bijeengeroepen en zij komt samen. Het boek van de Handelingen spreekt herhaaldelijk over het vergaderen en het vergaderd worden (4:31, 11:26, 14:27, 20:7, 9). Paulus schrijft aan de Korinthiërs meer dan eens over het samenkomen van de gemeente (11:17, 18, 20, 33, 34; 14:23, 26).

De kerk is een wonder. Het is een gemeente van in zichzelf totaal verloren zondaren, die zijn wedergeboren tot een levende hoop. De kerk is Gods zaak. De Heere ziet die gemeente aan in Christus. Hoe treffend is dat verwoord in artikel 27 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis, waarin een omschrijving van de kerk wordt gegeven: 'Een heilige vergadering van ware Christgelovigen, al hun zaligheid verwachtende in Jezus Christus, gewassen zijnde door Zijn bloed, geheiligd en verzegeld door de Heilige Geest'. De gemeenschap van de kerk is door de drie-enige God Zelf gesticht. Hij roept die gemeente samen door Zijn Geest en Woord.

Het samenkomen is zo karakteristiek voor de gemeente, omdat de kerk een gemeenschap is. Het is wezenlijk voor die gemeenschap, dat zij op een bepaalde tijd en in een bepaalde plaats wordt geoefend. Dat klinkt nog door in de oude aankondiging van de leedsdienst: 'Laten wij onze godsdiensttoefening aanvangen...'. In de gemeente voltrekt zich het wonder van genade. God oefent in de Heere Jezus gemeenschap met zondaren en zij met Hem en in Hem met elkander. Die gemeenschap wordt ervaren door de werking van de Heilige Geest. Christus onder u. Dat is het geheim van de gemeente, vertolkt door Paulus in Kolossenzen 1:27: 'Aan wie God heeft willen bekend maken welke zij de rijkdom der heerlijkheid dezer verborgenheid onder de heidenen, welke is Christus onder u, de Hoop der heerlijkheid; Denwelken wij verkondigen'. God is heilig. Hij is geen God van verwoording, maar van vrede. Voor de ontmoeting van God en de gemeente in Zijn huis geldt ook: 'Laat alle dingen eerlijk en met orde geschieden' (1 Kor. 14:40). Daarom is er een liturgie, een inrichting van de eredienst op de dag des Heeren.

Liturgie

Het woord liturgie is afgeleid van het Griekse woord *leitourgia*, dat van huis uit de betekenis heeft van 'publieke dienstverlening': werken voor het

volk, dienen in het leger. Toen het Hebreeuwse Oude Testament in het Grieks werd vertaald in de derde en tweede eeuw voor Christus, gebruikten de vertalers het woord *leitourgia* voor het publieke dienen van de priester bij tabernakel en tempel. Dit oudtestamentisch gebruik van het woord ontmoeten we ook nog in het Nieuwe Testament, bijvoorbeeld in Hebr 9:21 en 10:11. In Hebr 9 lezen we: 'En Hij besprengde desgelijks ook de tabernakel, en al de vaten van de dienst (*leitourgas*) met het bloed'. Zo laat het zich verstaan dat de enige Hogepriester Jezus Christus in Hebr 8:2 een Bedienaar, een *Leitourgos* of Liturg van het heilighdom, wordt genoemd. Het begrip *leitourgia* heeft vooral betrekking op de gehoorzaamheid van Christus, op Zijn eeuwige priesterdienst, en daarmee op de geloofsgehoorzaamheid van Zijn volk, samengevat in het woord 'dienen'.

Als we naar de kerk gaan, doen wij dat om de Heere te dienen, zo lezen we in Handelingen 13:2: 'En als zij de Heere dienden en vastten, zeide de Heilige Geest...'. We zouden ook mogen lezen: 'Terwijl zij de eredienst hielden voor de Heere...'. Aan dit woord uit Handelingen 13 zal de huidige betekenis van ons woord liturgie zijn ontleend. Bij de ontmoeting met de Heere in Zijn huis is er sprake van een inrichting van de eredienst, een liturgie, een weloverwogen orde. Het Nederlandse woord eredienst, hoe mooi ook, kan de volheid van het bijbelse begrip dienst niet helemaal weergegeven. Als we samenkomen, wordt er een dienst áán ons verricht. Christus komt tot ons met de bediening der verzoening, die in Woord en sacramenten gestalte krijgt (2 Kor. 3:6,8,9, 5:18, Ef. 3:7, Kol 1:25). Tegelijkertijd wordt er in de kerk dienst dóór ons verricht: de dienst van de gebeden, van de offeranden en van de lofprijzing. Maar er is ook sprake van een dienst die aan elkáár wordt verricht. Er is ook een oefening van de gemeenschap met elkaar in het samen zingen, bidden, luisteren.

Samenvattend kunnen we zeggen dat de eredienst altijd twee elementen bevat: het spreken van God en het antwoorden van de gemeente. De verkondiging van het Woord betekent dat er een heen en weer gaande beweging is: een komen van God tot de gemeente – Hij is en Hij blijft altijd de Eerste – en een komen van de gemeente tot God.

Het gaat bij het spreken over de eredienst niet over allerlei gewoonten en gebruiken, waar ik persoonlijk al of niet de voorkeur aan geef. De liturgie is er niet om uitdrukking te geven aan een provocerende vernieuwingsdrang of een neiging tot conserveren om het conserveren. De vraag is bij elke eredienst of u en ik ons met ons hart betrokken mogen weten bij het verkondigde Woord. Niemand kan vrijblijvend in de eredienst verkeren. Hebben wij door Gods genade Zijn roepstem gehoord? Hebben wij als een onwaardig mens in onszelf mogen antwoorden: 'O God, wees mij de zondaar genadig'!

Geschiedenis en gewoontevorming

We kunnen allen uit Gods Woord delen van de eredienst noemen. Zo behoren tot de liturgie het gebed, de verkondiging van het Woord, de schuldbelijdenis, het inzamelen van de gaven, het belijden van het geloof. Deze en andere bijbelse elementen krijgen niet altijd gestalte in eenzelfde liturgie. Er zijn ook kerkhistorische ontwikkelingen die tot een bepaalde vormgeving van de eredienst hebben geleid. Er zijn plaatselijke of landelijke gebruiken, die invloed hebben uitgeoefend op de indeling van de eredienst. Er is een liturgiegeschiedenis! Zo kent de eredienst in de oudchristelijke kerk naast overeenkomstige ook andere elementen dan de onze. Justinus Martyr, een van de apologeten of verdedigers van het christelijk geloof tegenover het heidendom, beschrijft in zijn eerste *Apologie* omstreeks het jaar 165 een liturgie voor de zondagse eredienst, waarin prediking, volwassendoop en avondmaalsviering samengaan. Wel kent deze samenkomst van de gemeente twee gedeelten: het Woord-deel en het sacramentsdeel. Na de bediening van het Woord verlaten allen die niet gedoopt zijn de kerk.

De volgorde van het eerste deel van de dienst bij Justinus Martyr is:

- Schriftlezing door de voorlezer,
- Toespraak en vermaning door de voorganger,
- Gemeenschappelijke gebeden (met voorbede).

Het tweede deel van de dienst heeft de volgende opbouw:

- Wederzijdse begroeting met een heilige kus,
- Binnenbrengen van brood en wijn,
- Dankzegging beantwoord door de gemeente met het woord amen,
- Gebed om het Woord van God over de gaven,
- Instellingswoorden,
- Utdeling van brood en wijn door de diakenen.

Er zijn niet alleen verschillen in de eredienst tussen de kerk in de vroegchristelijke periode en die in onze tijd. We weten allen, dat er vandaag eveneens zeer aanzienlijke verschillen voorkomen in de liturgie in een anglicaanse, lutherse en een gereformeerde kerk, terwijl deze drie kerken alle uit de tijd van de Reformatie stammen. Liturgische gebruiken kunnen ver uiteenlopen en gaan niet altijd rechtstreeks terug op de Schrift. Wie wel eens een dienst bijwoonde in een Strict Baptist Chapel in Zuid-Engeland, herinnert zich ongetwijfeld hoe tijdens de dienst de aandachtig luisterende deacon op een gegeven moment een briefje aan de voorganger aanreikte met een lied, dat paste bij de inhoud van de preek en vervolgens even later werd gezongen. Het ging daarbij om een gezang, want het zingen van Psalmen acht men oudtestamentisch te zijn. De principiële bezwaren van de Free Presbyterian Church in Schotland tegen het gebruik van een orgel in de eredienst zijn bekend. Wie in Zuid-Afrika is geweest, weet hoe de Zuid-Afrikaner elke Psalm staande zingt. Het blijven zitten tijdens het zingen van een psalm zou men als hoogst oneerbiedig ervaren. Ook voor de verschillen in de eredienst geldt het wijze advies van artikel 85 van de Dordtse Kerkorde: 'In middelmatige dingen zal men de buitenlandse kerken niet verwerpen, die ander gebruik hebben dan wij'.

(wordt vervolgd)

Boskoop ds. M. Golverdingen

Het evenwicht bewaren

Terwijl ik deze regels schrijf, staat er weer een reis naar Wisconsin op het programma. Ik hoop er de gemeenten Waupun and Sheboygan te dienen. Spoedig zal er weer het drukke seizoen zijn van het 'winterwerk', van catechisaties, Bijbellezingen en huisbezoeken. De eigen school hier in Kalamazoo is vanmorgen alweer begonnen. En zo is de zomer weer bijna voorbij. Er zijn verschillende mogelijkheden om de gemeenten in Wisconsin te bereiken. Allereerst kan dat per auto. Dat zal zo'n zeven uur rijden zijn, als je niet al te lang in de eindeloze files bij Chicago hoeft te staan. Een andere mogelijkheid is per vliegtuig, rechtstreeks vanaf Grand Rapids, of zonder rechtstreekse verbinding via Detroit naar Milwaukee, waar vandaan je dan opgehaald moet worden. Een derde mogelijkheid is: per veerboot over Lake Michigan, de nieuwe expressboot van Muskegon naar Milwaukee. Dat is een boottocht van ongeveer twee en een half uur. Deze veerbootverbinding is er nog maar kort, sinds vorig jaar. Aanvankelijk waren er wat problemen met die bootreis, vooral als er nogal wat wind was. Dan kon de boot geducht stampen, zodat je, als je geen 'zeebenen' had, je alleen met enige moeite over de deinende boot verplaatsen kon. Nogal wat passagiers werden zelfs zeeziek, zodat sommigen wat tegen de korte bootreis op gingen zien of er zelfs maar vanaf zagen, en dat kostte de bootmaatschappij klanten. Daarom werd de 'ferry' (veerboot) in de winter, toen er toch niet werd gevaren, van een soort vleugels voorzien die de boot moesten stabiliseren, zodat de passagiers beter het *evenwicht konden bewaren*. Dat bleek inderdaad de oplossing te zijn voor de problemen met zeeziekte, zoals die er vorig jaar waren.

God heeft werk met Zijn volk

Het evenwicht bewaren is inderdaad geboden en dat in verschillend opzicht.

Het is zo belangrijk in de prediking van Gods Woord. De boodschap moet immers gebracht worden van dood en leven, van zonde en genade, van een arme zondaar en een rijke Christus, en ja, ook hoe die bij elkaar komen. De boodschap van zegen en vloek, van wet en evangelie, van verkiezing en verantwoordelijkheid. "Wie is tot deze dingen bekwaam?" Gelukkig als we ervan weten als een ongeschikt, afgekeurd instrument, aan de voeten te komen van Hem van Wie Paulus mocht weten: "Mijn genade is u genoeg; want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht." Een plaats die we van nature niet kennen en ook niet begeren. Een plaats waar we wel gedurig weer gebracht moeten worden.

De Heere heeft wat werk met Zijn volk om ze in 'het evenwicht te bewaren.' Paulus wist hier zelf ook wel wat van. God had het hem getoond waarom die scherpe doorn in zijn vlees er moest zijn, die engel des satans die hem met vuisten sloeg. Het was immers opdat 'hij zich niet verheffen zou.' Nee, aangenaam voor het vlees is dat niet. Nodig is het echter wel. Ook al hebt u dan een zeer gelijkmatig karakter en wordt u als een evenwichtig persoon gezien, dan nog is er wat nodig van de hemel om geestelijk het evenwicht te bewaren. Er is niet veel nodig om na een preek die in eigen waarneming nogal makkelijk ging, je een goede dominee te voelen waarmee de mensen het toch wel getroffen hebben. Er is soms ook niet zoveel nodig om de andere kant op te vallen na een mislukte preek, catechisatie of wellicht een huisbezoek en jezelf totaal ongeschikt te voelen voor het werk dat aan het ambt verbonden is. Al zal de een er wat meer voor openliggen dan de ander.

Het is een voorrecht als je maar gedurig gecorrigeerd wordt. Om het evenwicht te bewaren, kan de Heere mensen gebruiken. Daar gebruikt Hij ook wel omstandigheden voor. Soms lijkt het levensschip zwaar slagzij te maken

naar de kant van zelfingenomenheid, in dwaze, vervloekte hoogmoed. En hoewel je wel weet dat het dwaasheid is – voor je het weet, ben je er weer in vervallen. Een veertje heeft wind nodig om naar boven te gaan, maar ons eigenlievende bestaan gaat vanzelf wel naar boven. Op andere tijden maakt het schip slagzij naar de zijde van neergebogenheid, bedruktheid, twijfelmoedigheid, en wat al niet meer, als het ongelooft heerschappij voert. Ieder die zichzelf ook maar een beetje kent, zal er wel wat van herkennen.

Biddeloosheid

Vorige week moesten we in Rock Valley zijn voor het classisexamen van kandidaat Adams, die het beroep naar Corsica aangenomen heeft. In het vliegtuig zat ik een boekje te lezen dat ik een paar dagen ervoor in handen gekregen had. Het ging over de kracht van het gebed en bevatte een aantal voor de drukpers uitgewerkte lezingen, die kennelijk voor predikanten en andere werkers in de wijngaard gehouden waren.

Het eerste hoofdstuk had als titel 'De zonde van biddeloosheid.' De schrijver wees daarin de belangrijkste oorzaak aan van de dorheid, geesteloosheid, wereldgelijkvormigheid, kortom, het verval in de kerken. De vinger werd gewezen naar de herders en leraars van de gemeenten. Wat moet je dan met schaamte erkennen dat er zoveel schuld bij *ons* ligt. Het is gemakkelijk over de donkerheid van de tijd te redeneren en over de vele gevaren die de kerken in onze dagen bedreigen te praten. Het is ook nog niet zo moeilijk te weeklagen over alles wat er in het kerkelijk leven is weggevallen en daarbij met vroeger jaren vergelijkingen te maken. En daarbij kunnen heel wat dingen en feiten genoemd worden die onomstotelijk waar blijken te zijn. En toch kun je dan zelf nog buiten schot blijven. Het is maar gedurig nodig dat je de politie zelf op bezoek krijgt, dat je persoonlijke en ambtelijke schuld thuis krijgt en daarmee op de rechte plaats gebracht wordt. Nu, als dat gebeurt, meen je echt niet meer dat de gemeente het nog wel met je getroffen heeft. Dan word je er zelf de oorzaak van dat het zo stil, zo donker, zo onvruchtbaar is. Dat eerste hoofdstuk sprak me aan. Het wees niet op de tekortkomingen en gebreken van anderen, het legde de vinger bij de wond en toonde persoonlijke schuld. De schuld van biddeloosheid.

Werk voor de grote Ambtsddrager

Zo kan de Heere je levensschip ook wel weer eens rechtekken om het *evenwicht te bewaren*. Die schuld drijft dan immers weer uit naar Gods genadetroon. Voor een schuldige, falende zondaar wordt die gezegende Middelaar, de grote en volmaakte Ambtsdrager, de biddende en dankende Hogepriester, de Bedienaar van het hemelse heiligdom, zo noodzakelijk, maar ook zo gepast en dierbaar. O, was er maar meer werk voor Hem. Meer behoefte, meer honger en dorst, meer verlegenheid om Hem en Zijn gezegende bediening, Zijn voorbede, Zijn bloed, Zijn gerechtigheid. Daarbuiten valt alles eens weg. Alleen in Hem, bekleed met Zijn gerechtigheid, zullen we voor God bestaan kunnen. Alleen in Zijn kracht, door Zijn bewarende, corrigerende, maar ook vertroostende leiding, zullen we de reis kunnen voortzetten en, o wonder van Zijn

trouw, eens volbrengen en behouden aankomen.

Die veerboot over Lake Michigan wordt, ook als het soms stormt, in evenwicht gehouden door de stabiliserende vaarvleugels. Maar wat is het nodig dat de grote Leidsman van een dwaas, wankelmoedig volk hen in het evenwicht bewaart. De apostel mocht het weten: "Die in de kracht Gods bewaard wordt door het geloof tot de zaligheid." De zomer met z'n reizen en trekken is bijna weer voorbij. Mijn geliefde medereiziger naar de eeuwigheid, waar is uw reis naar toe? Kent u die Bewaarder Israëls? Een voorrecht is het, als we maar gedurig afgebracht worden van het steunen op eigen kracht, vermogen en wijsheid. Welgelukzalig zijn zij die op Hem mogen vertrouwen.

Een hartelijke groet uit Michigan,
ds. C. Vogelaar

Gij zult horen van...

(2)

Wat moeten we verstaan onder de tekenen der tijden?

Oorlogen, aardbevingen, besmettelijke ziekten en andere rampen zijn er geweest zolang de wereld na de zondeval bestaat. Het aantal slachtoffers is de laatste eeuw schrikbarend hoog, maar laat zich moeilijk vergelijken met cijfers uit vroeger tijden, omdat deze aantallen niet of zeer spaarzaam achterhaald kunnen worden. Deze cijfers zouden dan voor het goede vergelijk niet alleen op zichzelf bezien moeten worden, maar in vergelijk met de toen veel lagere bevolkingsgetallen van de landen van de gehele wereld. Het geweldige aantal slachtoffers zou mogelijk doen vermoeden dat dit van invloed zou zijn op de groei van de wereldbevolking. Mogelijk is dit in bepaalde gedeelten van de wereld het geval. Op de gehele wereldbevolking heeft dit de laatste eeuw nauwelijks een rol gespeeld, want die is sinds 1900 verviervoudigd, hetgeen onderstaand overzicht laat zien:

1900	1,5 miljard inwoners
1925	2 miljard inwoners
1950	2,5 miljard inwoners

1975	3,8 miljard inwoners
2000	6 miljard inwoners

De omvang van de rampen in aantallen slachtoffers vergelijken die uit vroegere tijden is een weinig vruchtbare bezigheid, omdat daarvoor onvoldoende gegevens beschikbaar zijn. Wel mag geconstateerd worden dat er *andere vormen* van rampen bijgekomen zijn. Door de toenemende techniek en het gedrag van overheden en machten, ook in de vorm van georganiseerde wettige en onwettige groepen van mensen en mede door het falen van mensen en technische processen is de aard van de rampen gewijzigd. Oorlog met pijl en boog van man tegen man wijzigde door het gebruik van buskruit en later werden paarden vervangen door tanks, terwijl in de laatste eeuw de oorlog werd beheerst door massavernietiging met bombardementen uit de lucht. Op 6 augustus 1945 viel de eerste atombom op Hiroshima in Japan en doodde 200.000 van de 400.000 inwoners. Drie dagen later viel de tweede atombom op Nagasaki met als gevolg dat 40.000 van de 340.000 inwoners het leven lieten. Met vliegtuigen werden

Mededeling van het Deputaatschap voor de Zending

Na goed overleg tussen het deputaatschap en onze zendingspredikant ds. G.J. Baan heeft laatstgenoemde te kennen gegeven dat hij op korte termijn zijn werkzaamheden op Papua wil gaan beëindigen.

Het deputaatschap heeft begrip voor zijn besluit en wil dit dan ook respecteren.

In onderling overleg is besloten dat ds. Baan, die momenteel nog met verlof in Nederland is, nog voor korte tijd naar Papua zal gaan om zijn werkzaamheden daar af te ronden.

Na zijn definitieve terugkeer zal ds. Baan dan weer voor de gemeenten beroepbaar zijn.

Nadere mededelingen hierover zullen, volgens de orde van de kerk, gedaan worden door de kerkenraad van Doetinchem, de gemeente die in het voorjaar van 2001 ds. Baan heeft beroepen voor het werk op Papua en waaraan hij sinds zijn uitzending is verbonden.

Van harte bevelen wij onze broeder en zijn gezin alsmede onze zusterkerk op Papua in uw voorbede aan, waar dit besluit voor alle betrokkenen grote veranderingen met zich mee brengt.

Ds. J.J. van Ekeveld, voorzitter
Ds. J. Driessen, secretaris

recent de Twintowers in New York verwoest met duizenden slachtoffers. Ook andere rampen kwamen in beeld, als bijvoorbeeld omvangrijke mijnrampen in Rusland en China.

Daarnaast vroeg het verkeer op de grond, op het water en in de lucht zeer vele doden en gewonden. Er wordt veel – en terecht – gedaan om de verkeersveiligheid te verhogen. Dat heeft tot resultaat dat bij het steeds toenemende verkeer naar evenredigheid het aantal slachtoffers afneemt, maar desniettemin blijft het jaarlijks aantal verkeersdoden hoog, al is de spreiding

over de verschillende landen aanzienlijk. Rampen waarbij twee grote vliegtuigen met elkaar in botsing komen als op 27 maart 1977 (538 doden) in Tenerife zijn gelukkig uitzondering, maar vele minder spectaculaire ongelukken op de weg, op het spoor, in het water (gekapseerde veerboten) of in de lucht vragen jaarlijks bij elkaar vele doden en gewonden.

Dat in de achter ons liggende eeuw twee wereldoorlogen woedden, waarvan de laatste alleen al ongeveer 55 miljoen over het algemeen jonge levens wegmaaide, waaronder 6 miljoen Joden, spreekt tot de verbeelding. Dat tijdens de oorlog gehandicapten en mindervaliden om het leven kwamen en dat na de oorlog in een aantal landen abortus provocatus en euthanasie gelegaliseerd werden, had tot gevolg dat een ongekend aantal ongeboren levens vermoord en andere levens doelbewust verkort werden. Dat laatste is zeker een van de tekenen der tijden: dat de liefde van velen zal verkouden. De conclusie moet zijn dat moeilijk te beoordelen is of het aantal slachtoffers van rampen in de loop der eeuwen is toe- of afgenomen. Wel is duidelijk dat er in de aard der rampen een aanzienlijke verschuiving heeft plaatsgehad.

Wat is er veranderd ten opzichte van vorige tijden?

Er heeft bij al het hier boven besprokene een verandering plaatsgehad van geheel andere aard. Als Israël naar de beschrijving in 1 Samuel 4 door de Filistijnen is verslagen, liep een Benjaminit naar Silo om Eli die onheilstijding mee te delen. Toen het leger van David de opstandelingen van Absalom verslagen had, liepen Ahimaaz en Cuschi om het hardst om deze overwinning van David bekend te maken (2 Sam. 18:22-32). Lopen kost tijd. Overbrengen van nieuws kostte althans in het verleden soms véél tijd. Indien in verleden tijden rampen plaatshadden op grote afstand, dan was er dikwijls veel tijd nodig om daarover kennis te verspreiden. Een grote ramp in China of Japan kon alleen via zeilschepen die via de Kaaprouten maanden onderweg waren in West Europa bekend worden. Zo'n bericht op afstand bleef dan nog maar erg oppervlakkig en nog zonder beelden, omdat de fotografie nog niet bestond.

Dat veranderde, eerst schoorvoetend met de uitvinding van de telegrafie. Op korte afstand begon dit systeem in 1845 in Engeland te werken. De ont-

wikkeling van dit nog primitieve mechanisme kreeg een geweldige stimulans nadat Thomas Alfa Edison (1847-1931) met slechts weinig basisonderwijs op 15-jarige leeftijd werd aangesteld als leerling-telegrafist. Hij gaf door een aantal uitvindingen dit technisch gebeuren een geweldige stimulans, terwijl tevens de mogelijkheid ontdekt werd om het gesproken woord van de ene naar de andere plaats over te brengen (telefonie). Door berichten door te geven via telegrafie of telefonie kon de tijd tussen een gebeurtenis en de kennisneming van die gebeurtenis bekort worden. Eerst nog beperkt, omdat alles nog aan de aanleg van draden en kabels gebonden was, maar in de loop der tijden steeds sneller en beter. Die berichten werden in kranten en tijdschriften opgenomen, waarvan eerst een beperkt aantal abonnees kennis nam, maar al snel een steeds groter lezerspubliek. Die ontwikkeling ging stapsgewijs voort en kreeg mede door de voortgang van de fotografie een steeds breder en indringender publiek belangstelling. Eerst zat er nog een leemte tussen de telegrafische of telefonische berichtgeving en de bijbehorende fotografische beelden, omdat de laatste nog per post of per koerier verzonden moesten worden. Met de opkomst van radio en televisie kan thans de hele wereld van iedere ramp heel snel kennis nemen. En dat niet hier en daar van een enkele ramp, maar wereldwijd van alle rampen van enige omvang en wel in zeer korte tijd.

Gij zult horen van allerlei soorten van rampen... Dat is nu de realiteit van iedere dag. Is het teveel gezegd om van de teksten waarmee het vorige artikel

aanving en die de Christus der Schriften sprak tot Zijn discipelen, hetzelfde te zeggen als wat de grote Leraar sprak in de synagoge te Nazareth: 'Heden is deze Schrift in uw oren vervuld'?

*'t Is God, aan tijd noch plaats verbonden,
Wiens toezicht over alles gaat;
Die 't harte vormt en kan doorgronden;
Die aller werken gadeslaat.*

Onder die werken vallen ook alle communicatiewerken en middelen en alle gebruik en misbruik dat daarmee bedreven wordt. Nu mogen we niet volstaan met de constatering dat door de inzet van de moderne communicatiemiddelen het horen van rampen een zekere vervulling heeft gekregen, want dat zou zeer te kort doen aan het verband waarin deze teksten staan. Al deze teksten hebben een vervolg en hoewel de woorden soms verschillend zijn, is de waarschuwing er niet minder om, want als wij dit horen dan volgt:

Het is maar een beginsel der smarten; 'zij zullen u overleveren in verdrukking en gij zult gehaat worden om Mijns Naams wil'. Er zullen valse profeten opstaan, die zullen er velen verleiden; de liefde van velen zal verkouden. Maar ter bemoediging wordt er door de Heere ook aan toegevoegd: 'Maar wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden' en: 'Het evangelie des Koninkrijks zal over de gehele wereld gepredikt worden!'

Zeist,

H. van Rossum

Ben jij al geweest?

(1)

Ergens in Nederland staan enkele jongeren bij de kerk. Ze praten wat met elkaar. Arnoud: 'Maandagavond begint de catechisatie al weer. Wat gaan jullie trouwens zaterdagavond doen? Er is een gezellige tent in... 't Lijkt me een goed idee om daar heen te gaan'. Wim: 'Lijkt me niets. Wat moet je daar de hele avond doen?'

Trouwens zaterdagavond is het JeV. Je hebt het programma gehad. Mieke en Jozien gaan 't over vriendschap hebben en ik heb beloofd dat ik kom'. Arnoud: 'Nou, volgende week zaterdag dan?' Wim: 'Volgens mij is er dan een appèlavond van het district. Als we naar de JeV gaan, vind ik dat we dan ook mee moeten gaan'.

Waarom naar de jeugdvereniging?

De jongelui die dit lezen zullen dit gesprekje herkennen. Ze weten heel goed dat er tegenwoordig nogal wat mogelijkheden zijn als het gaat om de vrijetijdsbesteding. Jongeren weten ook dat de kerk niet stil zit. Dat wil ik in dit artikel graag onderstrepen. Jouw kerk laat de jeugd niet lopen. In veel gemeenten is het mogelijk om in het kerkelijk jeugdwerk elkaar te ontmoeten. Gelukkig zijn er veel jongeren die actief betrokken zijn bij de plaatselijke jeugdvereniging. De motieven om naar de club of vereniging te gaan, kunnen nogal verschillend zijn. De één gaat omdat het gezellig is. De ander vindt het fijn om met jongeren van de eigen leeftijd contact te hebben en te praten over de dingen van elke dag. Er zijn ook jongeren die de vereniging van de kerk de plek vinden waar je over dingen kunt praten waarover je ergens anders niet zo gemakkelijk praat.

Duidelijk is dat de jongelui weten dat in het kerkelijk jeugdwerk de Bijbel opengaat. Ook als er actuele thema's besproken worden. Het jeugdwerk van de kerk is anders dan elke andere vrijetijdsbesteding. De bezinning rond de Bijbel staat er centraal. En daar omheen zijn er de randactiviteiten. De activiteiten die je als jongeren met elkaar organiseert om op een andere manier contact met elkaar te hebben. En dan zijn er mogelijkheden te over. Het is niet moeilijk om uit de verenigingsprogramma's een lijst van randactiviteiten samen te stellen.

Betrokkenheid van jongeren

In menig gezin zal er in deze weken gediscussieerd worden over de vraag waarom je als jongere van 14, 15, 16, 17 jaar naar de vereniging zult gaan. Vader en moeder proberen duidelijk te maken dat het belangrijk is en jij ziet het een beetje anders. Je bent niet zo'n studiebol. De vereniging, dat is - volgens jou - moeilijk. Kortom: het spreekt je niet zo aan. Je ziet jezelf meer als een doener, waarom dan naar de JeV?

Het antwoord op jouw vraag is niet zo moeilijk. Ten eerste hoor jij bij de kerk. Dat geldt niet alleen voor de zondag. Als het goed is, voel je je ook doordeweeks betrokken bij de gemeente. In de gemeente is van alles te doen. Er zijn taken binnen de gemeente waar je als jongere bij betrokken kunt zijn. Als het gaat om de zorg voor elkaar. Voor mensen met een handicap, zieken en bejaarden. Maar

ook als het gaat om het werk rond de kerk. Voor zending, evangelisatie, hulp aan de koster en wat al niet! Zo ben je er als jongeren ook voor elkaar! Jij als jongere kunt soms beter contact leggen met andere jongeren, dan de kerkenraad of de leiding van de vereniging dat kan. Daarom: betrek elkaar erbij. Als jij aan de zijlijn blijft staan stimuleer je je leeftijdsgenoten ook niet. En dat is nu juist wel belangrijk, want *samen sta je sterker!*

Broodnodig

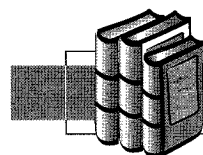
Ik kom bij het tweede argument. Toerusting van jongeren is broodnodig. Wat bedoel ik daar mee? Er wordt in de moderne wereld van vandaag een appel gedaan op jongeren. Jongeren worden thuis en op school gestimuleerd om een eigen plaats te zoeken in de maatschappij. De jongeren van vandaag leven in een open wereld, waarin een stroom van informatie op je afkomt, door middel van radio, krant, tijdschrift en internet. Het moderne leven met z'n uitdagingen wordt elke dag aan jongeren gepresenteerd. Je hoeft de trein maar in te stappen of je krijgt als jongere Spits of Metro aan-

geboden. Ze informeren jongeren over film, cultuur, RTV/Show, internet-sites, de megatop 50; kortom: een wereld zonder God en zonder de Bijbel. En er gaat van deze moderne wereld een zuigkracht uit naar ouderen, maar ook heel speciaal naar jongeren. Jij mag dat als jongere niet onderschatten. Jij leeft in een wereld waarin de dingen snel en flitsend gepresenteerd worden. Het is de wereld van de digitale beeldcultuur, waarin vooral kijken heel belangrijk is en waarin luisteren al snel te lang duurt en per definitie saai is. Een wereld waarin de ik-gerichtheid en het materialisme hoog in het vaandel staat. Als jongere wordt je daar ongemerkt door beïnvloed. Je ademt immers de geest van de tijd in. Daarom heb je toerusting nodig vanuit je Bijbel. Het gesprek daarover kun je echt niet missen. Dat begint thuis, in het gezin, maar ook samen met jongeren van je leeftijd op de club of de jeugdvereniging. Blijf daarom niet weg van de vereniging, maar doe mee!

(wordt vervolgd)

Kamerik,

J. H. Mauritz

Boekennieuws

Dr. M.J. Arntzen, Een theologenleven in woelige tijden, Uitg. De Vuurbaak, Barneveld, 2004; ISBN 90 5560 290 6; 192 blz.; €14,75.

Bijna 93 jaar is de gereformeerd-vrijgemaakte emeritus-predikant dr. M.J. Arntzen. Helder van geest als hij is, heeft hij voldaan aan het verzoek om zijn levensloop op papier te zetten. We mogen blij zijn dat hij dit gedaan heeft. Door het oog van een bijzonder geïnteresseerd theoloog bezien we een groot deel van de twintigste eeuw. Voor ons is bijvoorbeeld de afzetting van dr. J. G. Geelkerken als gereformeerd predikant - hij begon te tornen aan het schriftgezag - een stuk geschiedenis uit de Gereformeerde Kerken. Voor Arntzen is het een aangrijpende jeugdherinnering. Hij schrijft: "Mijn vader was in 1926 na Geelkerkens afzetting aanvankelijk ontstemd. Hij sloeg in verband daarmee een keer het heilig avondmaal over". De persoon van prof. F.W. Grosheide is onlosmakelijk verbonden aan het zogeheten 'Bottenburg-commentaar' op het Nieuwe Testament, dat op veel studeerkamers van onze predikanten staat. Arntzen maakte

Grosheide persoonlijk mee op een wijze waarom wij moeten glimlachen. "Onder zijn colleges durfde iemand wel eens een vraag te stellen, iets wat bij andere hoogleraren niet zou voorkomen". En zou de volgende ontboezeming in 2005 nog denkbaar zijn: "In de juist gestichte gemeente Morsch Rijndijk was nog geen pastorie beschikbaar. De kerkenraad vroeg daarom aanvankelijk of mijn verloofde en ik nog een tijdje wachten konden voor we trouwen. Ik zou dan bij een gemeentelid in de kost kunnen gaan".

Dr. Arntzen spreekt in de titel van zijn boek over woelige tijden. We kunnen het woord woelig wel begrijpen als we bedenken dat hij als predikant eerst brak met de Gereformeerde Kerken en naderhand met de Nederlands Gereformeerde Kerken.

Kunnen wij iets leren van Arntzens boek? In zijn woord vooraf signaleert de predikant een gevaar dat zeer actueel is. De leer van Gods soevereiniteit en het zalig worden uit genade wordt van allerlei zijden ondergraven, schrijft dr. Arntzen. "En velen van wie men verwachten zou dat ze dit krachtig zouden weerspreken nemen een te passieve houding aan. We krijgen

confererende, disputerende, rapporten schrijvende kerken. Kerken vol psychologen, communicatiedeskundigen, cursusleiders. Maar het zijn geen belijdende kerken meer". Deze ontwikkeling dringt volgens hem door tot de meest rechtzinnige kerk-gemeenschappen. Binnen zijn eigen kerkverband ziet ds. Arntzen het gevaar dat men zoveel rekening wil houden met de tijdgeest. "De smaak, de wil van de mens, van de jonge mens wordt norm van bevinding. Van bijbelse geloofsbevinding wil men nauwelijks weten, het gaat om het zich prettig voelen van de natuurlijke mens". Moeten we niet vaststellen dat de hoogbejaarde predikant een scherpe blik heeft? Moeten we niet erkennen dat deze tendensen ook onze gemeenten stukje bij beetje aantasten?

Vinden we in dr. Arntzen een geestverwant, een hartelijke vriend van de schriftuurlijk-bevindelijke prediking die ons lief is? De predikant schrijft hoe hij doorde- wekes wel eens naar een kerkdienst in de Gereformeerde Gemeenten ging. Andersom had hij soms mensen uit onze gemeenten onder het gehoor. "Hun oordeel was dan dat er wel een goede grond in de preek was, maar dat over het bevindelijke leven te weinig gesproken werd". Arntzen vond op zijn beurt dat in onze gemeenten de deur naar het heil maar heel weinig open werd gezet. Heel cru is zijn oordeel: "De rust die Christus belooft aan ieder die oprecht tot Hem komt, wordt ze niet gegund". In het licht van zulke uitspraken gaan we des te meer begrijpen dat ds. Kersten zo veelvuldig en zo ernstig waarschuwde tegen de prediking en geloofsbeleving in de Gereformeerde Kerken. Er gaapt helaas een grote kloof. Arntzen herinnert zich dat ook als hij over zijn ontmoetingen met mensen uit de Gereformeerde Gemeenten schrijft: we konden elkaar niet overtuigen.

In 1971 brak dr. Arntzen met de Gereformeerde Kerken. Al langere tijd had hij zich gekeerd tegen de toenemende vervlakking van leer en leven onder de gereformeerden. Laten wij nooit vergeten dat de neergang van de Gereformeerde Kerken niet begon bij de opkomst van mensen als Kuitert en Wiersinga. We kunnen beter zeggen: mensen als Kuitert kregen de ruimte omdat de innerlijke uitholling van hun kerk al veel langere tijd aan de gang was. Er werd steeds minder nadruk gelegd op de verhevenheid en majesteit van God, schrijft dr. Arntzen. "Het zondebesef sleet uit. Men leefde niet meer uit de wetenschap dat we uit onszelf niet meer verdiend hebben dan de eeuwige dood. En daardoor werd het wonder van de verlossing door Christus ook minder beleefd". Zijn deze woorden geen spiegel voor ons? Arntzen tekent de gevolgen op een aangrijpende wijze. "Kerkelijke leiders werden toegeeflijk, meerderen gingen zelfs afgeven op de vroegere praktijk en moraal". Nog een stapje verder ging het: "Men vond alles wel goed, was veelal onverschillig geworden en had geen oordeel des onderscheids

meer". Dit lezend bekruipt onwillekeurig de vraag het hart: gaan ook wij die tijd tegemoet? Zitten we er al in? De Heere moge ons ervoor behoeden.

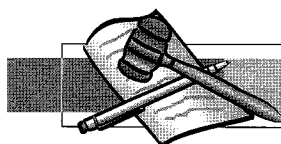
Na zijn breuk met de Gereformeerde Kerken kwam dr. Arntzen bij de Nederlands gereformeerden terecht. Maar ook daar hield hij het niet vol. De predikant liep onder meer aan tegen de stijlloosheid binnen deze kerken. Opnieuw is het actueel wat hij schrijft: "Doet kleding er niet toe als we in de eredienst samenkomen met de Koning der koningen? En kunnen gemeenteleden in spijkerbroek of slobbertrui verschijnen? Je zag dames met blote benen en open schoenen in de kerk. Eigenlijk werd een beetje medelijdend op je neergekeken als je zo ouderwets was". Opnieuw een spiegel?

Inmiddels maakt de hoogbejaarde dr. Arntzen zich ook grote zorgen over de ontwikkelingen binnen de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt, zijn laatste kerkelijke thuis. "Merken we in het gebed nog wel het

beven voor Gods majesteit? Geregeld heb ik mij afgevraagd of er wel voldoende onderscheidend gepreekt wordt". Dr. Arntzen mag zich geen geestverwant met onze gemeenten voelen, zijn signalen zijn waard om overdacht te worden. Dat geldt ook voor zijn volgende constatering: "Ook wordt er in de preek veel te weinig aan gedacht dat er verschillende standen in het geloofsleven zijn. Zo verwaarlozen we gewichtige onderdelen van ons belijden". Wat Arntzen ook zeer verontrust, is dat het schriftgezag binnen zijn kerken niet meer veilig lijkt te zijn. Zorg klinkt door in zijn woorden: "We moeten ons niet overschatten en denken dat het in onze kerken beter zal gaan dan in de Gereformeerde Kerken". Laten we ook deze woorden maar op ons in laten werken. Zo dan, die meent te staan, zie toe, dat hij niet valle. Opdat de bede zou zijn: Bewaar en vermeerder Uw Kerk.

Middelburg,

ds. J.M.D. de Heer

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Beekbergen:

ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam; Te Borssele, te Doetinchem, te Randburg (Zuid-Afrika) en te Moerkapelle:

ds. M. Karens te Werkendam;

Te Ridderkerk:

ds. C. Hogchem te Barneveld;

Te Rotterdam-Zuidwijk:

ds. D.W. Tuinier te Terwolde-De Vecht;

Te Vlaardingen en te Zwijndrecht:

ds. G. Clements te Gouda.

MEDEDELINGEN VAN HET DEPUTAATSCHAP BUITENLANDSE KERKEN

Ds. H. Hofman jr., zendingspredikant te Bolivia van onze zuster gemeente in Amerika en Canada, heeft het voornemen D.V. van **2 t/m 28 november** in Nederland te zijn.

Ds. A.H. Verhoef te St. Catharines (Canada) hoopt van **27 september tot 5 oktober** in ons land te verblijven.

Beiden hopen enkele van onze gemeenten te dienen, waarvoor reeds afspraken zijn gemaakt.

Wij wensen onze broeders (en hun gezin) een veilige reis en een goed tijd in ons midden toe.

Ds. W. Harinck, secretaris.

DOVENDIENST TE THOLEN

Op D.V. **24 september** hoopt ds. A.A. Brugge voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden. Deze dienst wordt gehouden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Tholen, ds. G.H. Kerstenstraat 2 en begint om 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

AANGEPASTE KERKDIENTST TE MELISKERKE

D.V. **zaterdag 24 september** zal in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Meliskerke een aangepaste kerkdienst voor mensen met een verstandelijke handicap gehouden worden. In deze dienst, die om 15.00 uur begint, hoopt ds. G.J.N. Moens voor te gaan. Hij wenst te spreken over "De verloren zoon" n.a.v. Lukas 15 : 11 t/m 24. Iedereen, wel of niet verstandelijk gehandicapt, is van harte welkom.

MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK

Pag. 133, gemeenten DINTELOORD. Het juiste telefoonnr. van de koster is: 0167-524156.

“DE KERK NAAR BUITEN” OOK IN 2005

Onder de titel “De kerk naar buiten” is in 2004 door onze Jeugdbond een groot bedrag bijeen gebracht ten behoeve van het evangelisatiewerk. Geld wat goed besteed is! De uitbreiding, o.a. met nieuwe inloopprojecten op verschillende posten, is in volle gang. Mede door deze actie is in heel veel gemeenten ook nagedacht over het belang van evangelisatiewerk. Een goede zaak! Evangelisatie is echter een blijvende opdracht, ook in en na 2005. Niet alleen voor het deputaatschap, ook niet alleen voor onze evangelisten, maar voor alle gemeenten! Evangeliseren is een zaak van ons allen. De gemeente zou immers “een stad op een berg” moeten zijn? En u, als gemeentelid, bent u ook het zout der aarde? Daarom wil het deputaatschap onder de titel “De kerk naar buiten, hoe dan?” aandacht vragen om samen na te denken over de verdere opbouw van het evangelisatiewerk vanuit de plaatselijke gemeenten. Daarbij wil zij het ontwikkelen van nieuwe activiteiten onder de aandacht brengen. De geestelijke nood in ons land is immers ontstellend groot. We lezen van de Heere Jezus dat hij met innerlijke ontferming werd bewogen over de schare. Hebben wij ook oog voor de nood van onze naaste? Samenwerken binnen de gemeente kan het bestaande werk versterken. Op een drietal regiobijeenkomsten in het najaar zal hiervoor een eerste aanzet worden gegeven om daarover samen na te denken. Van harte wil ik de uitnodiging die aan alle kerkenraden en evangelisatiecommissies is verzonden onderstrepen en een oproep doen om ook vanuit de kerkenraden en de evangelisatiecommissies een van de regioavonden te bezoeken. Het spreekt voor zich dat ook in het evangelisatiewerk geldt dat als de Heere het huis niet bouwt, de arbeid van de bouwlieden tevergeefs is. Laten we daarom ook dit werk biddend mogen doen. Biddend om Zijn zegen en genade, biddend om vrucht. Opdat Zijn Huis vol worde!

Regioavonden:

Kampen **27 september**, Gouda **5 oktober**, Middelburg **11 oktober**. Alle bijeenkomsten worden gehouden in de kerk van de plaatselijke Geref. Gemeente en beginnen om 19.30 uur. Inlichtingen: mevr. J. Janse, tel. 033-4631036.

Namens het deputaatschap voor
Evangelisatie, Ds. A. Schreuder

TOERUSTINGSBIJeenKOMSTEN EVANGELISATIEWERK

In een drietal gemeenten zullen in het najaar weer toerustingsavonden belegd worden. Het is de bedoeling om een gezamenlijke

bijeenkomst voor het volwassenenwerk en het kinderevangelisatiewerk te houden. Wij hopen ons te bezinnen op het thema van deze avond: “**De kerk naar buiten, ...hoe dan?!**” Eén van onze evangelisten zal een inleidende lezing houden. Het evangelisatiewerk hoort deel te zijn van de hele gemeente. Alle activiteiten zoals folderwerk, straatwerk, kinderkwerk en het werk onder asielzoekers kunnen zo met elkaar uitgevoerd worden. Na de pauze gaan we ons in groepsverband bezinnen op de verwerkingsopdrachten. Het is de bedoeling om de resultaten van deze opdrachten te verwerken in een nieuwe handreiking voor het evangelisatiewerk. Uw inbreng is dus belangrijk. Uiteraard blijft er gelegenheid over om ook andere vragen te stellen. Deze avonden beginnen om 19.30 uur en worden gehouden in het kerkgebouw van de plaatselijke Gereformeerde Gemeente.

Wij streven er naar de avond om 21.45 uur te sluiten. Inloop met koffie/thee vanaf 19.10 uur. We ontmoeten u graag op D.V.: **27 september** in Kampen, 2e Ebbingestraat 3, tel. (038) 3325727 – lezing evangelist S. de Visser.

5 oktober in Gouda, Ronsseweg 1-3, tel. (0182) 573241 – lezing evangelist G. Baan.

11 oktober in Middelburg-Zuid, Schoutstraat 1, tel. (0118) 629589 – lezing evangelist A. van Setten.

Kerkenraadsleden, leden van (kinder)evangelisatiecommissies, maar ook andere belangstellenden zijn hartelijk welkom. Opgave en informatie: Mevr. J. Janse, Slaperdijk 21, 3831 SJ LEUSDEN. Tel. 033-4631036, e-mail: j.janse@kliksafe.nl

UITZENDDIENST FAM. M. KRAMER

De zendingscommissie van de Geref. Gemeente te Rotterdam-Zuidwijk nodigt u hierbij uit tot het bijwonen van de kerkdienst waarin de fam. M. Kramer zal worden uitgezonden naar Bolivia. Dhr. Kramer hoopt in Loma Alta (Bolivia) te gaan werken als godsdienstleraar en eindverantwoordelijke van de school. De uitzenddienst zal plaatsvinden op D.V. zaterdag **24 september** in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Rotterdam-Zuidwijk, Langenhors 104. Aanvang: 14.30 uur.

Ds. W. Silfhout hoopt in deze dienst voor te gaan en de uitzending zal worden verricht door ds. P. van Ruitenburg, secretaris van de North American General Mission.

Tijdens deze dienst kan er gebruik gemaakt worden van de kinderchrèche. Na de dienst is er gelegenheid om afscheid te nemen van de fam. Kramer. Op D.V. 28 september hopen zij met hun kinderen naar Loma Alta te vertrekken. De zendingscommissie Rotterdam-Zuidwijk

-16 APPELAVOND IN MIDDELHARNIS

Op D.V. vrijdag **23 september** zal het district Flakkee een -16 appelavond organiseren in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente van Middelharnis, Chr. de Vrieslaan 40. Aanvang: half acht. Ds. W. Harinck zal dan het verenigingsseizoen openen.

ZANGAVONDEN

Amersfoort

Op D.V. zaterdag **8 oktober** zal er in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Amersfoort een zangavond worden gehouden m.m.v. de mannenkoren “Ethan” uit Yerseke en “Jeduthun” uit Amersfoort.

Dhr. H. van Groningen, directeur van De Vluchtheuvel hoopt een appelwoord te spreken. Opening door: ds. W. Visscher, sluiting door ouderling H. Blankenstijn. Aanvang: 19.00 uur. De collecte is bestemd voor De Vluchtheuvel.

Oud-Beijerland

Op D.V. zaterdag **24 september** zal er in de Bethabarakerk van de Geref. Gemeente te Oud-Beijerland, Jan Lievenslaan 14, een psalmzangavond met bovenstem worden gehouden, waarvan een CD-opname gemaakt zal worden. Ds. C. van Krimpen hoopt, indien mogelijk, een meditatie te houden. De opbrengst van de te houden collecte is ten bate van de verdere inrichting van het kerkgebouw.

Ridderkerk-Slikkerveer

Op D.V. zaterdag **17 september** zal er in de Herv. Kerk te Heinenoord een zangavond gehouden worden waarop de presentatie zal plaatsvinden van de in mei opgenomen CD van het meisjeskoor “Asaréla”.

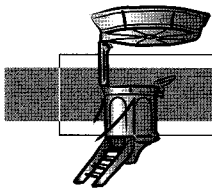
Medewerking door: genoemd meisjeskoor, mannenensemble en instrumentalisten. Appelwoord door dhr. S.D. Post (bestuurslid JBGG). Aanvang: 19.30 uur. De verkoopopbrengst van de CD is bestemd voor de jeugdbond Geref. Gemeenten.

Yerseke

Op D.V. **24 september** wordt er een koor- en samenzangavond gehouden in de kerk van de Geref. Gemeente te Yerseke. De avond staat onder leiding van ds. J.W. Verweij. Medewerking wordt verleend door de mannenkoren “Rehoboth” uit Geldermalsen en “Ethan” uit Yerseke. Er is veel samenzang. Aanvang: 19.00 uur.

Zeist

Op D.V. zaterdag **24 september** zal er in de Rehobothkerk van de Geref. Gemeente van Zeist (Joubertlaan 5, hoek Bergweg) een koor- en samenzangavond gehouden worden t.g.v. de presentatie van de nieuwe koorleding en het 45-jarig jubileum van het gemengd koor “Sursum Corda”. Aan deze avond hopen mee te werken: genoemd koor en het jeugdkoor “de Rehobothzangers”. De opening wordt verzorgd door ds. J.J. van Eckeveld. Aanvang: 19.30 uur.

Predikbeurten

ZONDAG 18 SEPTEMBER 2005

Aalburg 14.30 uur ds. Melis; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Almelo 15.30 uur ds. De Wit; Amersfoort 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. Meeuse; Arnhem 10.00 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Barendrecht (in CGK; Voordijk 252) 13.30 en 19.00 uur ds. Terlouw; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 19.00 uur ds. Meeuse; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 19.00 uur ds. Clements; Bodegraven 15.30 uur ds. W. Harinck; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. Golverdingen; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. Hakvoort; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 10.00 uur ds. Terlouw; Deventer 10.00 ds. Kleppe en 17.00 uur ds. Tuinier; Dirksland 10.00 en 18.00 uur stud. Van Belzen; Doetinchem 18.30 uur ds. Kattenberg; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. Hoogerland; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 12.00 en 19.00 uur ds. Beens; Elspeek 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 19.00 uur ds. Schot; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Enter 15.00 uur ds. Schreuder; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur leesdienst; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder (kerkgebouw Spoorstraat) 9.30 en 18.00 uur ds. Schipper en 14.00 uur leesdienst; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hilversum 10.00 en 19.00 uur ds. Brugge; Hoofddorp 9.30 uur ds. Bac; Hoogvliet 18.30 uur stud. De Waard; Houten 11.00 uur leesdienst en 17.00 uur ds. Van der Net; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Tanis; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur leesdienst; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. Verschuure en 14.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 10.00 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Lisse 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Marknesse 14.30 uur ds. L. Blok; Meeuwen 9.30 en 15.00 uur ds. Bakker; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur leesdienst; Melissant 18.00 uur stud. Joosse; Middelburg-Centrum 9.30 (H.A.), 14.30 en 18.30 uur ds. De Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. Van Manen; Mijdrecht 15.30 uur stud. Heijkamp; Moerkapelle 9.30 uur ds. Paul (doventolk); Naaldwijk 9.30 en 16.00 uur ds. J. de Pater; Nieuw Beijerland 9.30 uur ds. Baaijens; Nieuwdorp 18.30 uur ds. Van der Poel; Nieuwer ter Aa 10.00 en 19.00 uur stud. Heijkamp; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nijkerk 9.30 en

14.30 uur ds. G. Pater; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Schot; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. Boogaard; Opheusden 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Ouddorp 9.30 en 15.00 uur stud. Joosse; Poederoyen 18.30 uur ds. Bakker; Rhenen 10.00 en 17.30 uur ds. Veenendaal; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. Mijnders; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.00 uur ds. C. Harinck; Rijssen-Noord 9.30, 14.30 (bijbellezing) en 18.30 uur ds. Van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 15.00 uur ds. W.J. Karels; Rotterdam-Centrum 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.00 uur stud. De Waard; Scherpenisse 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Scheveningen 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. Zippro; Soest 15.00 uur ds. Brugge; Stad a/h Haringvliet 15.00 uur ds. De Jongste; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. Van Dijk; Terwolde-De Vecht 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. Tuinier; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. De Jongste en 14.30 uur leesdienst; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Utrecht 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. Van der Net; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 uur ds. Beens en 18.00 uur ds. G. Pater; Vlaardingen 14.30 uur ds. P. Mulder; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 uur leesdienst en 14.00 en 18.00 uur ds. Verweij; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Eekeveld; Zoetermeer 16.30 uur ds. Paul; Zwolle 9.30 uur ds. J. Karels en 19.00 uur ds. Tanis.

DINSDAG 20 SEPTEMBER 2005

Borssele 19.30 uur ds. Schipper; Dirksland 19.30 uur ds. P. Mulder; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 19.30 uur ds. Van Dieren; Eindhoven 19.30 uur ds. Silfhout; Nieuwdorp 19.30 uur ds. Van der Net; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. Van Eekeveld; Rotterdam-Centrum 19.45 uur stud. Joosse; Stolwijk 19.30 uur ds. M. Karens.

WOENSDAG 21 SEPTEMBER 2005

Aalburg 19.30 uur stud. Heijkamp; Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. Neele; Andijk 19.30 uur ds. Schreuder; Brakel 19.30 uur ds. M. Karens; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. Van Boven (bijbellezing); Dordrecht 19.45 uur ds. Clements (voor de zending); Goudswaard 19.30 uur ds. Gunst; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. W.J. Karels (bijbellezing); Hilversum 19.45 uur ds.

Hogchem; Hoofddorp 19.30 uur ds. Schot; Hoogeveen 19.30 uur ds. Hoogerland; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. Driessen; Krabbendijke 19.30 uur stud. De Waard (voor de zending); Poederoyen 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Poortugaal 19.30 uur ds. Melis; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. Van der Net; Scherpenzeel 19.30 uur ds. Vermeij; Zoetermeer 19.30 uur ds. Kleppe; Zwolle 19.30 uur ds. Veenendaal.

DONDERDAG 22 SEPTEMBER 2005

Bodegraven 14.30 uur ds. W. Harinck (huw.bev.); Hellevoetsluis 19.30 uur ds. Moens; Hendrik-Ido-Ambacht 19.45 uur ds. Brugge; Krimpen a/d IJssel 19.30 uur ds. P. Mulder; Kruiningen 19.30 uur stud. Van Belzen; Leerdam 19.30 uur ds. L. Blok; Marknesse 19.30 uur ds. Hakvoort; Melissant 19.30 uur ds. Terlouw; Naaldwijk 19.45 uur ds. Verweij; Opperdoes 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Ridderkerk 19.30 uur ds. Van Gelder; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. De Jongste.

VRIJDAG 23 SEPTEMBER 2005

Den Helder 19.30 uur ds. Van der Net; Drachten 14.00 uur ds. Hoogerland (huw.bev.); Kootwijkerbroek 13.30 uur ds. W.J. Karels (huw.bev.); Krabbendijke 14.15 uur ds. Verschuure (huw.bev.).

ZATERDAG 24 SEPTEMBER 2005

Meliskerke 15.00 uur ds. Moens (gehandicapendienst).

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; diensten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur. Dage Amsterdam? Bezoek dan eens onze evangelisatiepost. Open van dinsdag t/m zaterdag tussen 10.00 - 16.00 uur. Hartelijk welkom!

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur. Zaterdag 24 september: 14.00 uur ds. Tanis (bev. S. de Visser tot ouderling). Deze dienst vindt plaats in de Grote of Jacobijnerkerk, Jacobijnerkerkhof 95, 8911 EN Leeuwarden. Parkeergarage Hoeksterend.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; Prot. Kerk, Oude Barreellei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Diensten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur.

U bent hartelijk welkom in de BIJBELwinkel van dinsdag t/m zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Advertenties

Dankbetuiging

Langs deze weg wil ik gaarne alle (oud-)gasten zeer hartelijk dankzeggen voor het ontvangen van de condoleantie, brieven en kaarten, ook van overzee, bij het overlijden en de begrafenis van mijn innig geliefde man

Arie Kleijer

Het heeft mij zeer getroffen.

Judith Kleijer-v.d. Pol

Te huur **ruime vakantiewoning** in Zuid-Alberta, Canada, omgeving van Lethbridge. Prachtig gelegen, uitzicht op rivier, prairie en Rocky Mountains, dichtbij dorp en kerken. Voor inlichtingen 00-1403-553-4023. Hollands sprekend.

NAJAARS AANBIEDING

- * **CD-serie van Ds A. Moerkerken:**
 - Hebreëen 11 : 5
Het geloof van Henoch
 - Hebreëen 11 : 11
Het geloof van Sara
 - Hebreëen 11 : 31
Het geloof van Rachab
 - * **Ds G.J. van Aalst:**
 - Filippenzen 3 : 7 en 8
In rekening bij God
 - * **Ds C.J. Meense:**
 - Johannes 17 : 1
Christus' bede om de verheerlijking Gods in Zijn lijden
 - * **Ds D.J. Budding:**
 - Mattheüs 6 : 19 - 21
Schatten vergaderen
In mooie CD-cassette.
CD-serie voor slechts € 7,50.
Overige preken voor € 2,75 per stuk.
Alle excl. verzendkosten.
- Bel of mail: CDCopy Kapelle, (0113) 34 10 95 of cdcopy@eleos.nl
Openings tijden: ma. t/m do.: 9.00 - 11.30 u. en 13.30 - 16.00 u.; vr.: 9.00 - 11.30 u.

CDCopy Kapelle is een onderdeel van DAC "De Werkplek", Eleos, Stichting gereformeerde geestelijke gezondheidszorg. www.eleos.nl

Friesland-Waddeneilanden. In de Herst(vakantie) nog even erop uit? In Bakkeveen (bij Drachten) of op Terschelling of Ameland. T.h. keurige chalets/stacaravans, alle comf. Vrij na 16/9 v.a. € 20,- p.d. € 125,- p.w. 0512-516096 www.vdsluisvakanties.nl V.a. 1/10 kunt u reserveren voor 2006.

JOHANNUS - CONTENT - DOMUS

ma gesloten
di - vr 09.00 - 12.00 / 13.30 - 17.30
vr avond 18.30 - 21.00
za 09.30 - 12.00 / 13.30 - 17.00
ruime collectie blaasmuziek (ook klavier) en CD's

**ORGELCENTRUM
ENDANTE**

A. van Oostadelaan 35
3904 TJ Veendam

Tel: 0318 - 505083
Fax: 0318 - 505051

info@endanteorgels.nl
www.endanteorgels.nl

DE SPECIALIST IN HUISKAMER- EN KERKORGELS

RAMSHOORN SELECTIE

**GESCHENKIDEE
VOOR O.A. KERKENRADEN**

**MEER DAN
SALOMO
IS HIER**

DS.G.M. DE LEEUW
52 meditaties bij het
ouder worden.
Door de grotere letter
is dit boek zeer
geschikt voor uitdeling
aan bejaarden.

Prijs: 14,95 (bij grotere aantallen
speciale kortingen)

Reserveer tijdig uw bestelling
bij boekhandel of uitgeverij
**uitgeverij en boekhandel
'de Ramshoorn'**
Antw. nr. 860, 4460 WB Goes

tel. 0113-221909 fax 0113 218691

DV OKTOBER VERSCHIJNT

Vakantie op Texel

Rust en ruimte
alle jaargetijden
in eigen sfeer

Bel 0222 31 83 91

Te koop gevraagd: **THEOLOGISCHE EN AANVERWANTE BOEKEN.**
Antiquariaat Den Hertog/G.J. Zwoferink, tel. zaak: 030-634 66 81

Wij verzorgen begrafenissen in alle plaatsen op de Veluwe en in Rijsen en aangrenzende gebieden.

Geen crematies.

Ongeacht bij welke begrafenisvereniging of begrafenisfondsen men is aangesloten.

Begrafenisverzorging Vos

Aardhuisweg 74, 3888 MG Uddel
tel. (0577) 401689, fax (0577) 401027

BEGRAFNISVERZORGING VOS - VERTROUWD VERZORGD

Uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland biedt de SHG gekwalificeerde kraamzorg, gezins- en bejaardenzorg die aansluit bij uw manier van leven. Dit houdt voor ons in dat Bijbelse normen en waarden de basis vormen voor uw dagelijkse levenshouding en mediagebruik.

Gekwalificeerde kraamzorg

Meldt u tijdig aan (om teleurstelling te voorkomen).
U kunt ons dagelijks telefonisch bereiken.

Bel 0187 - 48 91 73 b.g.g. 0342 - 49 21 55

Gezins- en bejaardenzorg

Voor geposte hulp in uw situatie kunt u de SHG via het telefonisch spreekuur bereiken onder telefoonnummer 0166 - 65 26 05.

Op werkdagen van 8.30 - 10.30 uur en op vrijdagavond van 19.00 - 20.00 uur.

De gratis brochure zenden wij u graag toe.

PSYCHOLOGENPRAKTIJK BROUWER

hulpverlening aan kinderen,
jongeren en volwassenen

vestigingen

RIDDERKERK
Verlengde Kerkweg 11

BARNEVELD
Rozenstraat 1-a

METEREN (GELDERMALSEN)
Dorpsstraat 18

Bel voor informatie of aanmelding
(0180) 42 69 55
of kijk op www.psychbrouwer.nl

www.natuursteenhuis.nl

NatuursteenHuis

vakmensen vertalen uw wensen

Zandee & De Kuijper heet sinds kort NatuursteenHuis. Onveranderd is ons vakmanschap en onze persoonlijke service. Wij vertalen uw wensen in een gedenkteken van steen, glas of metaal of een unieke combinatie. Kijk ook eens op: www.natuursteenhuis.nl

Goes tel (0113) 216555
 Brudelburg tel (0118) 612579
 ook voor leveringen buiten Zeeland

Zandee & De Kuijper

begrafenisverzorging

T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.
 Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.
 Geen crematies.
 Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
 3131 ES Vlaardingen
 Tel. 010 - 4600509

KLASSE

MAAKT ONDERSCHIED

Stolk Orgels is hoofddealer van:
Johannus - Eminent Domus - Ahlborn

Stolk Orgels
 tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
 Krabbendijke, Oostpolderweg 1
 Nederhemert Nrd., Ormelingstraat 36
 Beesd, Veerweg 14
 Papendrecht, Overtoom 18

UNIEK IN PRIJS

Collectebonnen machinaal tellen?

vraag demo en/of referentie

0548-515415

Begrafenis Verzorging Tollenaar

Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
 Tel. 0115-612554 - Geen crematies

Wordt zelfstandig wonen moeilijker? Huur een zitslaapkamer met voll. verzorging in Lunteren.

D.V. dit najaar opent WZC Dannenborgh haar deuren. Vraag de broch. aan en/of informeer naar de mogelijkheden. Persoonlijke aandacht in een reform. sfeer. Fam. E. Top, 0342-417606. www.dannenborgh.nl

BOEDER
SCHERPENZEEL

Ambtskleding

Kostuums: 2- en 3-delig zwart - grijs - e.a.
 Preekjassen - Jacquets - Pantalons
 Streepjassen - Overhemden -
 Stropdassen - Sokken - Overjassen
 Hoeden - Schoenen

Winkel:
 Dorpsstraat 229, Scherpenzeel
 Telefoon: 033-2778068 / 033-2778899

OP AFSpraak OOK SERVICE AAN HUIS!

RST

Zorgverleners

KRAAMZORG

THUISZORG

RST Zorgverleners.
 600 zorgverleners staan voor u klaar!
 Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor informatie over kraamzorg, wijkzorg, gespecialiseerde verzorging, verpleging, (huishoudelijke) verzorging:
 0342 - 42 23 24.
 Of wordt zelf RST Zorgverlener!
 Reageer op: 0342 - 40 54 65 of info@rstzorg.nl.

Identiteit Kwaliteit!

Tel (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzelaan 27 a • Postbus 154
 3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

Van generatie op generatie sinds 1855
 vertrouwd en betrokken

WEVERS

Begrafenisverzorging

Brederode 16 6669 GL Dodewaard
 Koningsstraat 14 4043 JB Opheusden

Voor directe hulp in alle omliggende plaatsen

Tel. 0488 41 10 55 of 44 15 90
 ~ geen crematie ~

WWW.ISRAELREIZEN.NL

met aandacht voor Messias
 bel. Joden. 8 t/m 17 nov
 10 dgse reis Eur 975,--
 Wij bezoeken Samaria, de Golan, Galilea, Jeruzalem, de Dode Zee en de Negev
 Leuke reis voor senioren
 Bel 0318 - 540415

BEGRAFENISVERZORGING KINA

010-458 31 12

voor Rotterdam, Krimpenerwaard, Gouda e.o.
 D.W. Schipper 010-4506626 J. Kooijman 0182-583932

Te koop in Woudenberg

Royale 2 onder 1 kap woning in rustige straat nabij scholen en kerken.
 Op een perceel van 467 m2.
 grote woonkamer van 45m2.
 woonkeuken, 5 slaapkamers, grote garage. zonnige tuin op het zuidoosten. vraagprijs € 419.000,- kk.
 tel: 0332864841

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ

Horssen bv

DORPSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
 Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
 Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
 Theologische werken - Dagboeken
 Bijbel- en Catechismusverklaringen
 Leesboeken voor jong en oud
 Voordeelaanbiedingen
 Tweedehands en Antiquarisch
 Psalm- en Muziekboeken
 Bladmuziek (noten en klavarskribo)
 CD's en Musicassettes
 Boeken- en CD-bonnetjes
 Wens- en Gelegenheidskaarten

Ontwerp
 Realisatie
 Restauratie

Van Lagen

Forsythiastraat 44
 6744 AS Edeveen
 Voor al uw glas in lood werken 0318 - 57 30 45 / 06 - 23 618 640

CHR. BEGRAFENISONDERNEMING

G. WEGENAAR

Regentesselaan 43 Tel.: (0318) 52 66 41
 3905 GT Veenendaal Fax: (0318) 55 42 04

Wij verzorgen begravenissen in Veenendaal, Ede, Bennekom, Wageningen, Rhenen e.o.